

شکار تصویر پلنگ ایرانی- ۱۳۹۷

نجات بره قوچ وحشی از حمله سگ های ولگرد با کمک اهالی روستا- ۱۳۹۸

ساخت آبشخور برای حیوانات حیات وحش- ۱۳۹۸

کسب عنوان محیطبان نمونه کشور- ۱۳۹۷

نخستین تصویر برداری از پلنگ ایرانی

محیطبان نمونه استانی در سال ۱۴۰۰ اولین محیطبانی است که با دوربین عکاسی یک پلنگ ایرانی را در پارک محافظت شده کلیلاق مشاهده و تصویر برداری می کند؛ سال هابود که علائم و نشانه های حضور پلنگ در عرصه های طبیعی شهرستان فریمان به ویژه ارتفاعات سرد و برف گیر منطقه شکار ممنوع کلیلاق به چشم می خورد و بارها چوپانان اعلام کرده بودند که پلنگ را در کلیلاق مشاهده کرده اند. حضور این حیوان در منطقه برای ماقطعی بود اما تا آن زمان هیچ مستندی از آن به دست نیامده بود، بنابراین تصمیم گرفتیم برای اثبات حضور پلنگ در منطقه از دوربین های تله ای استفاده کنیم و برای این منظور مشغول مطالعه و بررسی مسیرهای احتمالی عبور پلنگ شدیم. در همین هنگام روز چهارشنبه ۱۳ اسفند سال ۹۳ با همیار محیط زیست، محمد فیوج، در حال گشت زنی در منطقه کلیلاق بودیم که با پلنگ ایرانی رویه و شدیم و بلافاصله با دوربین عکاسی از این پلنگ بزرگ جثه تصویر برداری کردیم. برای نخستین بار بود که حضور پلنگ در شهرستان فریمان و منطقه شکار ممنوع کلیلاق مستند و قطعی شد.

دستگیری باند قاچاق پرندگان در حال انقراض

صید محمد خانی عضوی از یگان حفاظت محیط زیست استان خراسان رضوی است. او سال گذشته در همکاری با پلیس فتا و پلیس امنیت، نقش پررنگی در دستگیری باند صید و قاچاق پرندگان شکاری داشته است. متخلفانی که بیشتر در فصل تابستان پرنده های شکاری از خانواده شاهین سنان، با عقاب سنان را صید کرده و به کشورهای عربی حوزه خلیج فارس قاچاق می کنند، آن هم با رقم میلیاردی و بسیار گزاف. همین موضوع صید و فروش بی رویه پرندگان باعث شده است تا گونه هایی نظیر «بالابان»، «هوبره»، «بحری» و... در خطر انقراض باشند. سرپرست یگان حفاظت محیط زیست شهرستان مشهد می گوید: «بالابان» پرنده ای کوچک با قدرت شکار خارق العاده است که وقتی اوج می گیرد و قصد شکار پرنده ای مثل کبوتر یا مرغابی و... را دارد، سرعتش به ۳۸ کیلومتر در ساعت می رسد! شاهین بحری هم همین طور، این پرنده هنگام شکار و اوج گرفتن ۴۲۰ کیلومتر در ساعت سرعت دارد و به قدری اوج می گیرد که پرندگان دیگر در چنین ارتفاعی از شدت فشار هوا متلاشی می شوند! همین سرعت بی مثال این پرنده هاسبب قیمت میلیاردی آن هاست و برخی تاجران عربی برای خرید آن هاسرو دست می شکنند. او ادامه می دهد: سال گذشته دو باند بزرگ فروش پرنده های شکاری متلاشی شد. در همکاری با پلیس امنیت و پلیس فتا، در نقش خریدار با شکارچی و یافروشنده پرنده ها قرار گذاشتیم و سر بزنگاه متخلفان را دستگیر کردیم. یکی از این باند ها هنگام دستگیری ۵۳ گونه پرنده شکاری داشت! از بالابان، شاهین، دلپچه، بحری و عقاب طلایی تا سارگپه و حتی پرنده بسیار نادری به نام «هوبره» که انگشت شمار در طبیعت وجود دارد. مجموعه پرندگان این قاچاقچی ده ها میلیارد تومان ارزش داشت!

دریافت نشان محیطبان نمونه ملی

ساکن محله صادقیه در سال ۱۳۹۷ از سوی سازمان محیط زیست به عنوان محیطبان نمونه کشوری انتخاب می شود. او سال گذشته نیز عنوان محیطبان نمونه استان خراسان رضوی را از آن خودش می کند و امسال هم نشان افتخار محیطبان نمونه ملی را از دستان علی سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست کشور، دریافت می کند. اومی گوید: بررسی عملکرد اجتماعی محیطبانان و قدم هایی که در حوزه فرهنگی در استان ها برداشته اند، توقیف شکارچیان غیرمجاز، جلوگیری از آلودگی های محیط زیستی و نجات جان گونه های جانوری از سرما و گرسنگی، مصدومیت در هنگام مأموریت، دریافت لوح سپاس و تشویق از مقام دولتی مثل استاندار، فرماندار و کسب مقام قهرمانی در رشته های مختلف ورزشی از جمله مواردی است که در کسب عنوان محیطبان برتر کشوری و ملی نقش دارند. حسین صید محمد خانی ادامه می دهد: هر ساله هفتاد محیطبان از سراسر کشور به عنوان محیطبان نمونه کشوری انتخاب می شوند و از میان آن ها فقط سه محیطبان به عنوان «محیطبان نمونه ملی» معرفی و نشان افتخار دریافت می کنند. شکر خدا امسال من هم یکی از آن سه نفر بودم و در روز تولد، ضامن آهو، نشان لیاقت را در آستان حضرت رضا^(ع) دریافت کردم.

جرم یک محیطبان چیست؟

محیطبان نمونه ملی مشهدهی معتقد است که عشق و علاقه به طبیعت مهم ترین ویژگی یک محیطبان موفق است چرا که اگر محیطبانان به عنوان شغل به این حرفه نگاه کنند هرگز نمی توانند شرایط دشوار طبیعت مانند سرما و گرما، دوری از خانواده و دورگیری با شکارچیان را تاب بیاورند و بعد از مدت کوتاهی عطایش را به لقایش می بخشند. اومی گوید: درگیری با شکارچیان جز وجدانشدن حرفه ماست. همین دو هفته پیش بود که محیطبان «محمد فرمند» و همیار محیط زیست «رضا بهرام پور» بر اثر گلوله شکارچیان به شهادت رسیدند. آن ها محل اختفای چندین شکارچی قوچ و میش را پیدا می کنند. شهید محمد فرمند با رعایت تمام قوانین و ضوابط، با شلیک دو تیر هوایی از شکارچی های خود که تسلیم شوند اما متأسفانه شکارچیان بایی رحمی تمام ابتدا محمد فرمند را از ناحیه سینه هدف گلوله قرار داده و بلافاصله رضا بهرام پور که به منظور دستگیری به سمت آنان حرکت کرده بود، هدف آماج گلوله قرار می دهند. آخر سنگ دلی و قساوت تا چه حد؟ حسین بعد از نام بردن اسامی دوستان شهیدش، بغض کرده و به آرامی اشک هایش را پاک می کند و حرف هایش را ادامه می دهد: بارها خودم و خانواده ام تهدید به مرگ شده ایم، مواردی بوده که شکارچیان، همکاران ما را تعقیب کرده اند و اتومبیل آن ها را در خانه اش به آتش کشیده اند فقط برای اینکه از محیطبان زهر چشم بگیرند. بعضی اوقات به دلیل کمبود نیرو، ۱۰ روز زن و بچه ام را ندیده ام، حتی نتوانسته ام با آن ها صحبت کنم، چون در جایی مأموریت بوده ام که تلفن همراهم آنتن نداشته است، یک بار هنگام مأموریت در حالی که تا زانو در برف بودم، خودم و من خراب شد و مجبور بودم تا اولین پاسگاه محیطبانی، خودم و زهر را بدهم!! این در حالی بود که خودم به زور راه می رفتیم. پنج روز خوابیدن در کیسه خواب را هم مدام تجربه می کنم که در باره اش صحبت نکنیم بهتر است. با این همه مشقت، خیلی از بچه ها هنوز قرار داد درست و حسابی ندارند و همه سال را در اضطراب قرار داد سال بعد هستند! ما سینه خود را سپرده ایم تا این آب و خاک بدون یوز پلنگ ایرانی، آهو خراسانی، قوچ و وحشی و قره جقه، بزنگان و تندوره نماند.

اسلحه واقعی با کار برد غیر واقعی

اداره محیطبانی یک نهاد شبه نظامی و مسلح به سلاح گرم است. با این حال برای استفاده آن ها از سلاح، محدودیت های جدی در نظر گرفته شده است که از نظر صید محمد خانی این موضوع به افزایش جرائم محیط زیستی منجر می شود. صید محمد خانی می گوید: با اینکه محیطبان باسدار منطقه تحت مدیریت سازمان محیط زیست است، اما اگر شکارچی خواهد گونه های ارزشمند حیات وحش را به هر تعداد و هر شکل شامل زنده و لاشه به طور غیرقانونی از منطقه خارج کند، محیطبان حق استفاده از سلاح را ندارد. فقط زمانی می توانیم از سلاح خود استفاده کنیم که با جان خودمان و یا همکارمان در خطر باشد. قانون می گوید در چنین موقعی بلافاصله این موضوع باید به مقام های قضایی اطلاع داده و برای بازرسی خانه و خود و فرد در خواست مجوز شود که این موضوع مستلزم زمان است و شکارچی متواری خواهد شد.

محیطبان یک فرد عاشق است که حضورش در طبیعت مایه آرامش حیات وحش و به عکس باعث دلهره تخریبگران طبیعت و شکارچیان غیرمجاز می شود